

106 G. 87

v. 2

~~Pr. 1897. I. 26.~~

VOORKOMING EN BESTRIJDING

VAN CHOLERA

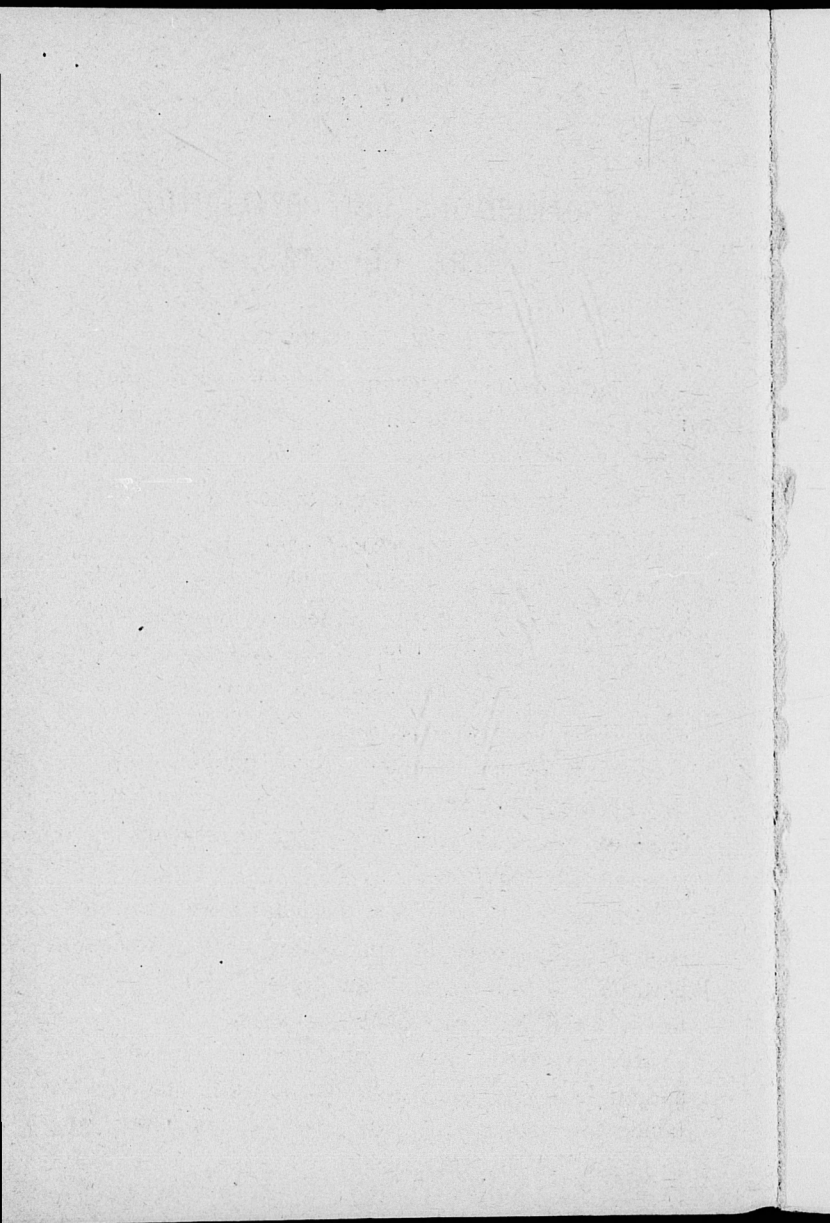
voor Leeken.

DOOR

DR. J. GRONEMAN.

Typ. H. BUNING, — Jogjakarta.

1897.

Deel 1897 N. 5

Voorkoming en bestrijding van cholera.

Voor leeken.

Ik schrijf deze raadgevingen alleen om te gemoet te komen aan 't verlangen van velen, die mij bijna dagelijks om raad vragen.

1. Voorbehoeding.

Men drinke *nooit ongekookt water*, en drinke nooit uit-of ete nooit van of met drink-of eetgereedschappen, die niet in gekookt water reingewasschen en met sterk in de zon of bij 't vuur gedroogde *zuivere* doeken of servetten afgeveegd zijn. Ook 't water voor lavementen moet gekookt zijn.

Men ete gerust *vruchten*, vooral plantenzuren bevattende (djêroek, ananas enz.), mits die nauwkeurig *geschild*, en liefst vóór 't schillen in gekookt water afgewasschen zijn.

Men drinke bij voorkeur zurenhoudende vruchtensappen met *gekookt* of spuitwater of veel koolzuur-bevattend *natuurlijk* mineraal water (Apollinaris water b. v.), liever geen alkalische wateren.

Men verbiede aan sirihkauwende Javanen en andere Oosterlingen 't gebruik van sirih-bladeren of tabak, die misschien op de pasar of aan den weg

met verdacht water besprenkeld zijn, of van kalk, die daarmee bevochtigd is.

Men begiete erven en wegen (in cholera tijd) niet met mogelijk besmet kali- of leiding- of zelfs (verdacht) put-water. 't Droge *stof* is ongevaarlijk.

Men late bij den put niemand toe, die met een choleralijder in aanraking geweest-of zelf verdacht is, en dulde niet dat iemand zich zelf of kleederen en andere voorwerpen nabij den put wascht of afspoelt.

Wanneer men niet zeker is dataan al deze eischen voldaan wordt, spoele men mond en keel na elken maaltijd, na elken mogelijk verdachten dronk, en na elk bad met een creoline-emulsie van een half tot één procent, en slikke daarna 10 tot 15 of 20 drop-pels creoline in een half of heel wijnglas water in. Eenige druppels verdund zoutzuur of een half tot één gram citroenzuur in $\frac{1}{2}$ tot 1 glas water (met of zonder suiker) kunnen de cholerabacillen even goed dooden in den mond en in de maag, maar in 't lagere darmkanaal niet. Creoline wèl.

2. Behandeling.

Men behande le ziekgewordenen *zoo spoedig mogelijk* na 't begin van den aanval, na of bij de eerste verdachte verschijnselen, ook al zijn deze nog lang niet duidelijk, nog zeer twijfelachtig. Beter tien malen onnoodig dan één maal te laat.

Men houde daarvoor in voorraad *zuivere Pearsons creoline (creolinum purissimum Pearson)*. De Amsterdamsche van **Wanstrat** (Amsterdamsche Maatschappij van Chemische Industrie) is ook goed, maar in Indië nog moeilijk verkrijgbaar, en de Pearsons creoline bijna overal.

Men vulle daarmede medicijnfleschjes van 5 gram inhoud, of koope capsules van $\frac{1}{2}$ gram in fleschjes van 10 capsules, of wel, men schaffe zich met lood verzegelde 100 grams stopfleschjes *zuivere Pearsons creoline* en één of meer grammen-maatglaasjes aan. Dan giete men zulk een 5 gramfleschje of een in 't maatglas afgemeten hoeveelheid van 5 gram creoline in een half waterglas gekookt of spuitwater uit, en geve dit den lijder in eens (of in 2 of 3 malen kort achter een) in, en herhale die gift, al ware 't tot 3, 4 of 5 malen toe, wanneer hij 't mocht uitbraken, wat in den aanvang der ziekte zeer zelden, maar bij vergevorderde lijders meermalen gebeurt.

Wordt het binnengehouden, dan behoeft men in den regel geen tweede gift te geven; maar wanneer de ziekteverschijnselen blijven aanhouden of na een halven of heelen dag terugkeeren, dan geve men nog eens 5 gram in eens of in 2 malen, al naar gelang van den ernst van 't recidief.

Men late den lijder drinken (als boven sub 1) zooveel als hij wil, mits niet kort na 't innemen van creoline, om die niet te veel door verdunning te verzwakken; ook kan men hem ijs geven, mits dit uit

gedestilleerd water bereid is. Zoo een weinig champagne of brandewijn (cognac) 't braken verhinderen kan, dan kan men dat na de creoline geven.

Kinderen geve men minder, naar gelang van leeftijd of grootte. Aan kinderen van 1 tot 10 jaren kan men b. v. van 1 tot 4 gram geven. Liever iets meer dan te weinig, als 't maar binnenblijft.

Capsules zijn alleen goed als men nog overvloed van tijd heeft, of als de emulsie telkens weder uitgebraakt wordt. In elk ander geval is de emulsie beter, want capsules hebben tijd noodig om te verweken en tijdverlies *kan* levensverlies worden.

Daar deze raadgevingen dienen om leeken in staat te stellen zich zelf te redden *zoolang goede geneeskundige hulp ontbreekt*, acht ik 't onnoodig over nabehandeling of over ontsmetting van personen, huizen, kamers en voorwerpen uit te weiden. Waar die noodig mochten zijn raadplege men zijn huisarts.

Voor nadere bijzonderheden en wetenschappelijke toelichtingen verwijs ik verder naar mijne Locomotief-artikelen en naar mijne in 1894 bij A. BISSCHOP te Semarang uitgegeven-ook voor leeken geschreven verhandeling: „*Cholera en Creoline therapie.*”

Jogjakarta, 10 Juli 1897.

Dr. F. Groneman.

-
n
-
n
n
l
-
e
-
t
-
-
t,
e
e
f-
P
n

